

A SU-BELI ÍJÁSZOK DALA

Itt vagyunk, zsenge páfrányhajtást szedünk,
S kérdezzük: - Mikor jutunk végre haza?
Itt vagyunk, mert a Ken-nin nép az ellenségünk,
Nincs nyugtunk e mongoloktól.
Puha páfrányhajtást falunk,
Ha valaki szól, "Haza", a többiek elszomorodnak.
Bánatos szívek, erős a bánat, éhesek és
szomjasak vagyunk.
Védelmünk még nem biztos, senki nem engedheti
haza társát.
Öreg páfrányeszarát falunk.
Kérdezzük: - Hazaengednek-e októberben?
Királyi ügyekben nincs könnyebbség, nincs nyugtunk.
Bánatunk keserű - haza mégsem térhetünk.
Milyen virág bomlott ki éppen?
Kié a szekér? A tábornoké.
A lovak, lovai fáradtak. Erős volt mind.
Havonta három csata, pihenés nincs.
Ó egek, fáradtak lovai.
Tábornokok rajtuk, katonák mellettük.
Jól idomított lovak; a tábornokoknál elefántcsont nyíl,
tegezük halpikkely-diszű.
Az ellenség gyors, vigyáznunk kell.
Mikor elindultunk, a fűzek tavasztól bágyadoztak,
Hóban térünk haza,
Lassan megyünk, éhesek-szomjasak vagyunk,
Szívünk tele bánattal, ki tud majd bajunkról?

/Bunno, állítólag i.e. 1100-ból/

BÁNAT AZ ÉKKŐ-LÉPCSŐNÉL

Az ékkő-fokok már mind harmatfehérek,
Késő van, harmat itatja selyemharisnyám,
S leeresztem a kristályfüggönyt,
S holdra nézek át a tiszta őszön.

/Rihaku/

JEGYZET: Ékkő-lépcső, tehát palota. Bánat, tehát van panaszra ok. Selyemharisnya, tehát udvarhölgy, nem szolgál panaszkodik. Tiszta ősz, tehát a férfinak nem szolgálhat mentésére az idő. Az is biztos, hogy a hölgy korán érkezett, mert a harmat nemcsak a lépcsőket borította be, de az ő harisnyáját is átítatta. A költeményt különösen azért tartják nagyra, mert a hölgy nem tesz nyíltan szemrehányást.

A FOLYAMI KERESKEDŐ FELESÉGÉNEK LEVELE

Mikor még szöghajam homlokomba hullt
A negykapunál játszottam, virágokat szedtem.
Te bambuszparipán lovagolva jöttél,
Körbejártál, játszottál kék szilvával.
És így áltünk Csokan falujában:
Két emberke, gyűlölet s gyanakvás nélkül.

Tizennégy évesen vettél, Uram, el.
Sosem nevettem, túl félnék voltam.
Lehajtottam fejem, a falat bámultam.
Hívtak, ezerszer, nem fordultam meg.

Tizenöt évesen nem makacskodtam már.
Kívántam hogy poroddal vegyüljön porom
Örökké és örökké és örökké.
Toronyból mért lessem az utcát?

Tizenhat voltam, hogy elmentél,
Messzi Ku-to-yenbe, az örvénylő folyó mentén,
És távol vagy öt hónapja már.
A majmok panaszosan sírnak odafenn.

Nehezen mozdult lábad, hogy útra keltél.
A kaput moha nőtte be, de más ez a moha,
Túl mély, hogysen elsöpörjem!
Korán hullnak a lombok idén ősszel a szélben.
A lepkepárok az augusztus sárgája
A Nyugati kert füve fölött;
Fáj rójuk nézmem. Öregebb lettem.
Ha a szorosokon át jössz lefelé a Kiang folyón,
Kérlek, tudasd velem,
S én eléd megyek majd
Egészen Cso-fu-Száig.

/Rihaku/

CSOAN VÁROSA

Főnixek játszanak teraszukon.
Főnix nincs már, a folyó maga megy tovább.
Virág és fű
Fedi a sötét utat
hol a Go-dinasztia háza állt.
Sin fényes selymén, sapkáin
Ma öreg hegyek állnak.
A Három Hegy lezúdul a messzi légből.
A Fehér Gém-sziget
kettészeli a folyót.
Most felhő fedi a napot
Nem látom a távoli Csoant
S szomorkodom.

ELVÁLÁS A KIANG FOLYÓNÁL

Ko-jin nyugatra tér Ko-Kaku-Rotól.
A füstvirágok összemosódnak a folyón.
Magányos vitorlája folt a messzi égen.
S már csak a folyót látom,
A hosszú Kiangot, égig ér.

VERS A TEN-SINI HIDNÁL

A március elérte a hídfőt,
Ószi- és sárgabarackágak csüngnek ezer kapun át,
Reggelente a szívbe virág hasít,
S az este a keletre futó vizekre üzi mind.
Szirmok úsznak a tónt s a tónó habokon,
 Is a kavargó örvényeken.
De a mai emberek nem a régiek már,
Bár a híd korlátján ugyanúgy hajolnak át.

A tenger színe megmozdul hajnalban,
A hercegek még mindig a trón körül állnak,
A hold Szei-zso-jo kapui mögé bukik,
S a falakhoz simul a kapu tetején.
Felhőkre és napra ragyogó kalapban
A sok úr az udvarból messze határba indul,
Lovaik, mint megannyi sárkány,
Fejükön a szerszám sárga fémből,
S az utcákon utat nyitnak nekik.

 Dölyfösen mennek,
Dölyfös léptekkel a nagy lakomákra,
Hol tágasak a termek és különös az étek,
Hol illatos a lég s táncolnak a lányok,
Hol tiszta az ének s a fuvolaszó,
Hol hetven pár táncol,
Hol vadul kergetőznek a kertben.
Éjjel-nappal keresik a gyönyört
S azt hiszik, eltarthat ezer őszön,

 Lankadatlan őszön.
Tőlük üvölthetnek baljósan a sárga kutyák,
Ám hol vannak ők Ryokosu úrhölgytől,
 Ki gyűlölség oka volt!
Ki van köztük olyan, mint Han-rei,
 Ki kedvesével ment el egyedül,
A kibontott hajúval, s a maga evezőse volt!

XLIX. CANTO

A hét tavakért, és senkitől e versek:
Eső; kihalt folyó; utazás,
Tűz fagyott felhőből, súlyos eső szürkületkor
A kunyhótető alatt volt egy lámpás.
A nád súlyos; meghajol;
s a bambusz úgy szól mintha sírna.

Űszi hold; hegyek szöknek tavak körül
az alkonyba
Mint felhők függőnye az est,
ködfolt a víz fodrain; s mögötte
éles, hosszú fahéj-dárdák,
hideg dallam a nád közt.
Domb mögül szerzetes-csengőt
hoz a szél.

Vitorlás járt itt áprilisban; tán októberre visszatér
Csónak tűnik ezüstbe; lassan;
Nap lángja csak a folyón.

Hol bíbor zászló éri az alkonyt
Elszórt kémények füstje az ellenfényben
Majd hó ront a folyónak
És egy világot jade borít
Kis csónak úszik mint lámpás,
Lúdbőrzik a víz mintha fázna. És San Yinnél
a semmittevésnek élnek.

Vadlúd tottyan a homokra,
Felhők gyűlnek az ablaknyílásnál
Széles a víz; ludak húznak el ősszel
Varjak lármaznak a halászmécsek fölött,
Fény fut át az északi ég alján;
hol kisfiúk turkálnak kövek közt rákért.
Ezerhét százban jött Teing e hegyi tavakhoz.
Fény fut át a déli ég alján.

A bőséget teremtő állam szükségképp eladósodik?
Ez galádság; ez Gerüón.
E csatorna máig TenShibe visz
bár a vén király kedvtelésből ásatta

KEI	MAN	RAN	KEI
KIU	MAN	MAN	KEI
JITSU	GETSU	KO	KWA
TAN	FUKU	TAN	KAI

Napkelte: dolgozz
Napnyugta: pihenj
áss kutat, igyál a vízből
áss földet, edd gabonád
Császári hatalom? mit számít ez nekünk?

A negyedik: a csönd dimenziója
S bős vadat lebíró erő.

LI. CANTO

RAGYOG

az égi elmében Isten
a teremtő
jobban a szemünkbe
tűző napnál.

Ütődik elem; sár; mondta Napoleon.
Uzsora miatt nincs senkinek jó háza
Kőből, se paradicsom a templom falán,
Az uszora elválaszt kőfaragót kőtől
Takácsot szövőszéktől az usura
Gyapjú nem kerül piacra.
A paraszt nem eszi saját búzáját,
A tű eltompul a lány kezében,
Leáll a szövőszék, egyik majd a másik
Majd tízezer és tízezer
Ducciót nem usura szülte
Nem az festette "La Calunniá"-t.

És Ambrogio Praedis és Angelico
Tehetségét sem usura adta
Sem St. Trophime kerengőit;
Sem St. Hilaire arányait.
Uzsorától rozsdál ember és véső
Ő rontja meg a mestert mesterségét rontván;
Az azúrt rák rágja. Smaragd nem jut Memlinghez
Az uzsora megöli a magzatot a méhben
Kurtítja a bókot az ifjú ajkán
Az uzsora vénné tesz ifjat; odafekszik a mátka
S a vőlegény közé
Az uzsora a Természet növekedésének gátja.
Szajhák Eleuszisz helyett;
Hol uzsora az úr, nincs szépen csiszolt kő
Parasztnek nem hoz hasznót a nyáj
Kék műlégy; a 2-es a legtöbb folyón
Borús napokon, ha hideg van
Egy seregélyszárny megadja a színt,
Vagy a kékrécéé, ha szárny alól a toll,
Teste legyen kékrókaprém, vagy vizipatkányé
Vagy szürkemókusé. Ehhez tégy egy adag mohairt,
S egy kakasgallért lábnek.
Március 12-től április 2-ig.
Fácántyúk tollából lehet a légy,
Zöld potroh; a szárnyak szorosán test mellett,
Sötét szőr nyúlfülről is jó testnek,
Vagy zöldes színű fogolytoll,
kendermagos kakasgallér,
Zöld viasz, páva-farktoll,
Ragyogó altest, egy gombostűnyi épp
Legyen a fej. Használható reggel héttől
Tizenegyig; mikor a barna mocsárlégy jön.
Amíg tart a barna légyből, nincs kapás Granhamre.
Rajta a cselekvő fénye, mintegy
Hozzánőtt forma.
Deo similis quodam modo

hic intellectus adeptus

Fű; sehol nincs rossz helyen. Így szólván Königsbergben
Zwischen die Volkern erzielt wird
modus vivendi.

körözve kavargó légben; sietve;
a l2: csukott szemmel az olajos szélben
ezek voltak a régensek; és bús dalolt hasa
redőiből

Gerción; az öregek támasza vagyok;
Fizetem a békét papolót;
Soknyelvű ringyó; kalcedonkereskedő
En, Gerción, usura egytestvére
Te, ki rég díszletek között élsz.
Ezrek haltak meg redői közt;
az angolnahalász kasában.
A Cambrai Liga idején:

正名

XC. CANTO

Animus humanus amor non est,
sed ab ipso amor procedit, et
ideo seipso non diligit, sed
amore qui seipso procedit.

"A színből a természet

& a természetből a jel!"

Boldog szellemek összeforrva
akár a kőrís Ygdrasail.

Baucis, Philemon.

Kasztália a forrás neve a dombhajlatnál.
tenger alatt,

keskeny part.

Templum aedificans, még nem márvány,

"Amphión!"

És a San Kuból

三

孤

a poitiers-i szobába hol úgy állsz
hogy árnyékot nem vetsz,
Az a Sagetrieb,

az e. hagyomány.

Az építők megőrizték az arányt,
vajon Jacques de Molay

ismerte ezt az arányt?

és Erigena a miénk volt?

Hold-bárka tejkék víz fölött

Küthéra δεινά

Küthéra sempiterna

Ubi amor, ibi oculus.

Vae qui cogitatis inutile.

quam in nobis similitudine divinae

reperetur imago.

"Földanya öledben"

szólt Randolph

ἠγάπησεν κολύ

liberavit masnatos.

Kasztália mint a holdfény

s kél és elhal a hullám,

Evita, sörözők, semina motuum,

kiégett fűre, most eső hull

nem megszokásból ingerült

de a látástól őrzőngő,

Szibilla,

a romhalmaz alól

m'elevasti

a kínon túli tompult élből

m'elevasti

Erebusból, a mélyen fekvőből

a föld alatti szélből

m'elevasti

állott levegőből s porból

m'elevasti

nagy szárnyalással,

m'elevasti,

Ízisz Kuanon

a holdsarlóból

m'elevasti

vipera moccan a porban,

a kék kígyó

elősiklik a szirti tóból

És mécsket visznek le a vízhez
a lámpások elúsznak az evezőktől
a tenger marka kiviszi mindet.

"De fondo" szólt Juan Ramon,

mint sellő, felfelé,

de a fény függőleges, felfelé
és Kasztáliába,

szirtről fröccsen a víz

s a sekély tóban mint Arethusáé,

papirusz suttogása.

A liget oltára

szilfák alatt áll, ama templomban, csöndben
magányos nimfa a tónál.

Wei és Han egygyéolvad

két folyó eggyé

fényes hal és uszadék

az árban tört ág

s a vizek tiszták a sodrástól
Nehézességből, hol nem mozdul a lélek

"madár a léleknek" szólt Richardus
"vad a testnek, hogy értse dolgát"

Gaio! Gaio!

Zeusznak, ki előtt hat szeráf áll

Az építész a festőtől,

szil alatt a kő

Formálódik,

a rilievi,

a csigás kő a szegélynél
Faunus, sirenes,
a légben formálódó kő
ac ferae,
 cervi,
 a nazymacskák jönnek.
Pardus, leopardi, Bagira
 idecsalva a vadonból
vadon ἐπὶ χθονί
 sok fa nő
 és széles irtás van közöttük
οἱ χθόνιοι mirrha és tömjén az oltárkőn
illatot ád,
 s hol semmisen volt
most bundás gyülekezet
 s az ágak közt hangok szólnak
szürke szárny, éjszín szárny, éjszín szárny karmazsin szegéllyel
és a parti fenyők
 mint a Palatinuson,
mint pinetán. χελιδών, χελιδών
A Föltámadási körmenettel
 jönnek a zászlók
jön fuvolahang
 οἱ χθόνιοι
új erdőbe,
 sűrű füst, bíbor, felszáll
fényes láng az oltáron
 a lég kristálytölcésére
Erebusból, a szabadultak,
 Tüiró, Alkméné, szabadon, emelkedőben
e i cavalieri,
 emelkedőben,
nincs több árny,
 mécsek köztük, lángolón,
és a bátorság sötét színe

Ἠλέκτρα

még Aigiszthosz vétkétől görnyed
Fa elhal & az álom él
Nem szeretet de szeretetet áraszt
ex animo
& önmagában ergo nem talál gyönyört
csak a szeretetben, melyet áraszt.
UBI AMOR IBI OCULUS EST.

XCV. CANTO

SZERETET, villámként tűnt el,
5000 évet élt.
Az üstökös megáll-e
s helyben maradnak-e a nagy csillagok!
"Consonantium demonstratrix"
ἔφατ' Beda
Deus est anima mundi,
animal optimum
et sempiternum.
Tempus est ubique,
non motus
in vesperibus orbis.
Expergesci thalamis, gravat serpella nimbus
Köd üli meg a vadkakukkfívet.
"Az egész nép kedvéért". "Megismétlik"
szólt Delcroix
Van Buren tisztázta Talleyrand-t
Adams Rushnak, már azelőtt, 1811-ben
És voltak céhek Bizáncban.
"Nem politikus", mondja Dante, egy
"compagnevole animale"
Még ha néhány a városba is vetődik
πόλις, πολιτική
reproducteur,
contribuable. Paradis peint

de πολεῖω azt jelenti: szántok
πολύγλωσσοσ

Sok hang élt ama tölgyesben.

Benton: mikor sok volt az éreből,
Van Buren már tisztázta Talleyrand-t
J.A. "az egész népért /leértékelés/."

Nagy Sándor megfizetett a hadakozásért
És egy íven Vicenzában, a családfa,
a címer, a kövön: "Lapo, ghibelline exile".

"Ki tudja, tán engem is egy vento de siepe?"
hatszáz évvel később "de gli Uberti".

A Menny Királynője hozzon nyugovást

Κάδμου θυγάτηρ

fényt hozván per diafana

λευκός λευκόθροε

fehér hab, sirály

A szentségit, még az én időmben is voltak férfiak

Nicoletti, Ramperti, Desmond Fitzgerald

/aki élt 1919-ben/

Hogy a kristályhullám áradattá nőjön

近 csin⁴
乎 hu¹
仁 jén²

A fény ott csaknem szilárd.

YAO gondja: ki lesz az utódja

—
人

& volt három év béke Windsornak hála

'36 - '39

Mint a teraszról, St. Bertrand

délre Montrejeau-tól

Idősb Lightfoot nincs elkeseredve,

Idősb Lightfoot cseppet

sincs

elkeseredve,

Látja a Folyamatban a tervet.

Miss Ida a börtön rácsainál

"de Nantes

il y a un prisonnier", periplum

Madridből több mint 40 évvel előbb,

Carrière— tárlat Párizsban,

"Bret" La rue Grande Chaumière-en.

a japcsi lány: "Mais Rembrandt"

extúzisban

És a russe

hozván a turgenyevi "Füst"-öt.

"Ök" mint William bácsi mondta "az Emlékezet leányai"

"Pirandello,

mert valami ilyesmi...

játszódik le az ember fejében."

Kinek a fejében?

A sok hülye és Pulitzer-potyázó közt

egy plisszenés se az Alkotmány mellett,

Nincs kifogás a történelmi ködösítés ellen.

"A bikinim tutajoddal felér." Szólt

Leukothae

És ha nem látom is

Egy látvány sem ér fel gondolatom szépségével.

A reklámozott litterati szörnyű gyávasága

& Elsa Kassandra, "a Bárónő"

von Freitag stb. sokszor igazat szólt

a régi napokban/

őrülten

No persze, volt valami feszültség

a lányban akkortájt Manhattanben

a be-nem-hódolás elve

nehéz teher.

Dinklage, hol lehetsz,

von-oddal vagy anélkül?

Azt mondtad, a néger katonák foga

vadkanvadászatra emlékeztet,

Az elsőre, azt hiszem, de
A néger rabok a gyerekekkel olyan jól kijöttek,
Hogyishívják is, aki a levegőben töltötte az éjszakát
mert horgonyötélbe akadt.

Magányos szirt a sirálynak
aki, ha kell, megpihen a vizeni
A hinduk sosem

vágynak ürességre?

Ha a Gardasee áll rendelkezésünkre.
"Ó Világ!"

szólt Mr Beddoes.

"Van benne valami,"

szólt Santayana.

Responsus:

Nincs pangás/

legalábbis közvetlen közelben nincs.

egy kéz honor nélkül,

a szörnyű szervezett gyávaság.

És van valami tisztesség az univerzumban

ha jól érzem az egészet, dicto millesimo

Akárhány évesen.

Azt hiszem, Szt. Hilarius tölgylevelet nézett.

/szólt? San Denys,

/írd: Dionisio/

Dionisio et Eleutherio.

Dionisio et Eleutherio

"a fajtájuk

melyet Kálvin sem irtott ki

en l'Isle./

Hogy hullám tört, hányta a tutajt, majd

Kitépte kezéből az evezőt,

árbocot tört és szárnyvitorlafát

S őt a víz alá lehúzta

Szél hányta

Notus, Boreas,

mintha pihe lett volna

Majd Leukothea megszánta,

"halandó egykor

Ma tengeri isten:

γούρου

γαίης φαλήκων..."

/A bal oldali fénykép 1945-ben, a jobb oldali
1958-ban készült./

A szerkesztőség ezúton szeretne köszönetet mondani
Novák Györgynek a Pound-blokk összeállításában
nyújtott segítségért.